

Introducció a les Genealogies Feministes

Codi: 106989

Crèdits: 6

2025/2026

Titulació	Tipus	Curs
Estudis Socioculturals de Gènere	FB	1

Professor/a de contacte

Nom: Joanna Genevieve Empain

Correu electrònic: joannagenevieve.empain@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Aquesta assignatura no té prerequisits, però es recomana a l'estudiantat que faci ús de la bibliografia complementària que hi ha a la secció de bibliografia.

Cal que l'estudiant tingui els coneixements lingüístics necessaris per a poder expressar-se amb correcció tant per escrit com oralment.

Objectius

L'assignatura proposa fer un recorregut pels marcs conceptuals bàsics des dels quals s'ha comprès els feminismes a la tradició occidental, així com els canvis de paradigma que justifiquen les diferents conceptualitzacions del gènere, i la seva relació fonamental amb el cos i la identitat. Es plantegen les connexions conceptuals i contextuais, així com els mecanismes i els instruments crítics, que permeten establir relats genealògics en la cronologia dels feminismes, dels quals s'infereixen marcs analítics específics.

Resultats d'aprenentatge

1. KM29 (Coneixement) Reconèixer els períodes clau de la història del feminisme.
2. KM30 (Coneixement) Identificar les narratives constitutives fonamentals dels diferents enfocaments feministes, de forma interseccional i contextualitzada.
3. KM31 (Coneixement) Analitzar de manera crítica els discursos divulgatius especialment aquells relacionats amb la ideologia i els biaixos etnocèntrics i sexistes.
4. KM33 (Coneixement) Explicar els vincles històrics entre el feminisme i altres moviments contra la desigualtat (afrodescendència, LGBTI, etc.).
5. SM27 (Habilitat) Recórrer a relats genealògics per a contextualitzar diferents manifestacions socioculturals de gènere de diversos períodes.
6. SM29 (Habilitat) Interpretar objectes artístics i culturals des d'un aparell teòric i crític feminista, posant-los en relació amb el context social i històric.
7. SM30 (Habilitat) Determinar, des d'una perspectiva de gènere, els marcs conceptuals, històrics i socials operatius explícitament i implícitament en els fenòmens artístics i culturals que tenen lloc en un context determinat.

8. SM31 (Habilitat) Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent, fent un ús inclusiu del llenguatge en tot tipus d'escenaris.
9. SM32 (Habilitat) Analitzar des d'una perspectiva feminista, teòrica i pràctica, manifestacions socials, artístiques i culturals.

Continguts

BLOC I. Genealogies feministes: accions, posicionaments i mirades

- Concepte de genealogia.
- Coneixement situat enfront del coneixement universal.
- Deconstruir la mirada hegemònica, eurocentrista, blanca i binària.
- Eines feministes: la interseccionalitat, la història preposterada.

BLOC II: La conformació dels sabers feministes a la història

- Inicis del pensament feminista occidental: el feminisme de la igualtat i de la diferència.
- Feminismes crítics: feminismes materialistes i feminismes lesbians; feminismes negres, feminismes anticolonials (post-colonials i decolonials), queer, post-humanistes i nous materialismes.
- La categoria "dona". Intents i fracassos de la definició.
- La diferència dins de la diferència: interseccionalitats.
- Art, cos i política: els subjectes polítics del feminisme i la seva variació en la història i el context sociocultural.
- Corporalitats, relacionalitat i afectes.
- Anar més enllà de les categories antropocèntriques i etnocèntriques de sexe-gènere.

BLOC III: Relats genealògics interseccionals (Fanzín)

- Assemblatges feministes amb diferents posicionaments conceptuals, socials, culturals i històrics.
- Les visualitats crítiques com a eines de resistència.
- Relat i contra-relat: desmuntant narratives hegemòniques.
- El fanzín com a eina pedagògica i de recerca.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Presentació del curs. Exposicions teòriques dels principals conceptes. Comentaris de text. Activitats en grup a l'aula i exposicions per part de l'estudiantat.	45	1,8	
Tipus: Supervisades			
Tutories i seguiment d'activitats	20	0,8	
Tipus: Autònomes			
Treball individual sobre les activitats proposades: lectures, preparació d'exposicions i materials. Treball de grup: recerca documental, entrevista, creació del fanzín.	35	1,4	

En aquesta assignatura es combinaran sessions teòriques i pràctiques a partir de metodologies feministes basades en les arts, per crear de manera col·lectiva, interseccional i transdisciplinar un mapeig de les genealogies feministes.

Per això es faran:

- Lectures i reflexions a partir de textos
- Cerca d'informació sobre el temes tractats a classe
- Presentacions orals dels treballs per part de l'estudiantat
- Activitats creatives
- Tutories i seguiment d'activitats

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes compleixin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitat de co-avaluació: Etimologies crítiques feministes	20 %	10	0,4	KM30, KM31, KM33, SM29, SM30, SM32
Activitat de grup	45 %	20	0,8	KM29, KM30, KM31, SM27, SM29, SM30, SM31, SM32
Prova escrita	35 %	20	0,8	KM29, KM30, KM33, SM29, SM30, SM31, SM32

Avaluació continuada

Activitats individuals (55%)

Activitats d'avaluació individual (2 tasques), en les quals l'alumnat reflexionarà sobre problemàtiques relacionades amb els conceptes desenvolupats a classe (bloc I i II).

- Activitat de co-avaluació: Etimologies crítiques feministes (20%)
- Prova escrita (35%)

Activitat grupal (45%)

Elaboració d'un fanzín (Bloc III): En grups d'entre 2 i 5 persones hauran d'escollir un tema relacionat amb els feminismes per així completar la genealogia treballada a classe per crear un fanzín en grup.

- Fase 1: Recerca sobre el tema escollit i presentació del pre-projecte (10%)
- Fase 2: Realització del fanzín (35%)

L'avaluació de l'assignatura és continuada i pressuposa l'assistència i participació a classe i el seguiment constant del curs. Per presentar-se a recuperació, l'alumnat haurà d'haver realitzat dos terços de les activitats de l'avaluació de l'assignatura. Si l'alumne obté una nota entre 3,5 i 5, tindrà dret a la recuperació. El professorat informará l'alumnat del procediment i la data de revisió de les qualificacions. La tasca grupal no és recuperable donada la metodologia emprada. El lliurament endarrerit d'una tasca suposarà la penalització de 2

punts. L'estudiantat rebrà una qualificació de "No Avaluat" quan no lliuri alguna de les activitats d'avaluació individuals i grupals o quan no faci la prova escrita.

En aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions, i la creació d'imatges. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Avaluació única

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única.

Bibliografia

Ahmed, S. (1998). *Differences that Matter: Feminist Theory and Postmodernism*. Cambridge University Press.

Amorós, C. y de Miguel, A. (eds.) (2014). *Teoría feminista: de la ilustración a la globalización. De la ilustración al segundo sexo*. Minerva ediciones.

Anzaldúa, G. 2016. *Borderlands / La frontera. La nueva mestiza*. Capitán Swing.

Bal, M. (1999). *Quoting Caravaggio, contemporary art, preposterous history*. University of Chicago Press.

Braidotti, R. (2004). *Feminismo, diferencia sexual y sexualidad nómada*. Gedisa.

Butler, J. (2002). *Cuerpos que importan: sobre los límites materiales y discursivos*. Paidós.

Butler, J. (2006). *Deshacer el género*. Trad. de Patricia Soley-Beltran. Paidós.

Butler, J. (2007). *El género en disputa: el feminismo y la subversión de la identidad*. Paidós.

Ciriza, A. (2020). Tramar/Urdir/Anudar genealogías feministas situadas. Los desafíos del espacio y el tiempo. La Aljaba, Vol. XXIV: pp. 145-157.

Curiel, O. & Falconí, D. (2021). *Feminismos decoloniales y transformación social*. Icaria.

Davis, A. (1981/ 2022). *Mujeres, raza y clase*. Akal.

Federici, S. (2013). *Revolución en punto cero. Trabajo doméstico, reproducción y luchas feministas*. Traficantes de Sueños.

Foucault, M. (1979). *La arqueología del saber*. Ed. Siglo XXI.

Foucault, M. (2022). *Nietzsche, la genealogía, la historia*. Pre-textos Editores.

Gotby, Alva (2023). *Ellos lo llaman amor*. Verso Libros.

Haraway, D. (1995). *Ciencia, cyborgs y mujeres. La invención de la naturaleza*. Cátedra.

Haraway, D. (2019). *Seguir con el problema, Generar parentesco en el Chthuluceno*. Edición Consonni.

Haraway, D. (2023). *Mujeres, simios y cíborgs*. Alianza Ensayo.

Harding, S. (1987). Introduction: Is There a Feminist Methodology?. In S. Harding (Ed.), *Feminism and Methodology* (pp. 1-14). Indiana University Press.
<https://doi.org/10.1520/STP20024S>

hooks, b. (2020). *¿Acaso no soy una mujer?: mujeres negras y feminismo*. Consonni.

hooks, b., et al. (2004). *Otras Inapropiables: feminismos desde las fronteras*. Traficantes de sueños.

Irigaray, L. (1995). La diferencia sexual como fundamento de la democracia. *Duoda, Revista d'Estudis Feministes*, núm. 8.

Irigaray, L. (2002). *Between East and West: from singularity to community*. Columbia University Press.

Lorde, A. (2022). *Hermana otra*. Editorial Horas y horas.

Mohanty, C.T. (2008). Bajo los ojos de occidente. Academia Feminista y discurso colonial. En Liliana Suárez Navaz y Aida Hernández (eds.), *Descolonizando el Feminismo: Teorías y Prácticas desde los Márgenes*. Cátedra.

Preciado, P. (2008). *Testo Yonqui. Sexo, drogas y biopolítica*. Anagrama.

Vergès, Françoise (2022). *Feminismo descolonial*. Traficantes de sueños.

Wittig, M. (2006). *El pensamiento heterosexual*. Egales.

Wittig, M. (2021 1973). *El cuerpo lesbiano*. Pre-Textos.

Haraway, D. (1995). Conocimientos situados: La cuestión científica en el feminismo y el privilegio de la perspectiva parcial. En: Ciencia, cyborgs y mujeres. La invención de la naturaleza. Cátedra.

Haraway, D. (2019). Seguir con el problema, Generar parentesco en el Chthuluceno. Edición Consonni.

Haraway, D. (2023). *Mujeres, simios y cibernéticos*. Alianza Ensayo.

Harding, S. (1988). "Is There a Feminist Method?". *Feminism and Methodology*. Ed. Sandra Harding. Indiana University Press.

hooks, b. (2020). *¿Acaso no soy una mujer?: mujeres negras y feminismo*. Consonni.

hooks, b., et al. (2004). *Otras Inapropiables: feminismos desde las fronteras*. Traficantes de sueños.

Irigaray, L. (1995). La diferencia sexual como fundamento de la democracia. *Duoda, Revista d'Estudis Feministes*, núm. 8.

Irigaray, L. (2002). *Between East and West: from singularity to community*. Columbia University Press.

Lorde, A. (2022). *Hermana otra*. Editorial Horas y horas.

Mohanty, C.T. (2008). "Bajo los ojos de occidente. Academia Feminista y discurso colonial". En Liliana Suárez Navaz y Aida Hernández (eds.). *Descolonizando el Feminismo: Teorías y Prácticas desde los Márgenes*. Cátedra.

Preciado, P. (2008). *Testo Yonqui. Sexo, drogas y biopolítica*. Anagrama.

Vergès, Françoise (2022). *Feminismo descolonial*. Traficantes de sueños.

Wittig, M. (2006). *El pensamiento heterosexual*. Egales.

Wittig, M. (2021 1973). *El cuerpo lesbiano*. Pre-Textos.

Programari

No s'utilitza cap programari en aquesta assignatura.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt